

Výhřez pánevních orgánů

Průvodce pro ženy

1. Co je to výhřez pánevních orgánů?
2. Co způsobuje výhřez pánevních orgánů?
3. V kterých místech může k výhřezu dojít?
4. Jak závažný je výhřez mých orgánů?
5. Jak může být výhřez léčen?
6. Který chirurgický zákrok je pro mě vhodný?
7. Je nutné použít umělý materiál/štep během operace?
8. Jak úspěšná je operace?

Co je to výhřez pánevních orgánů?

Je to vyboulení či vysunutí jednoho nebo více pánevních orgánů do nebo z pochvy. Mezi pánevní orgány řadíme: dělohu, pochvu, střevo a močový měchýř. K výhřezu pánevních orgánů dochází, když začnou oslabovat svaly, vazy a povázky (síť podpůrné tkáně), které drží tyto orgány v jejich správné poloze.

Příznaky zahrnují:

- pocit velkého napětí v pochvě nebo ve spodní části zad
- pocit boule v pochvě nebo vně pochvy
- močové příznaky : pomalý proud moči, pocit neúplného vyprázdnění močového měchýře, časté močení, urgentní potřeba se vymočit, únik moči při námaze
- Střevní příznaky : obtížný pohyb střev, pocit neúplného vyprázdnění střev, nutnost zatlačit na poševní stěnu pro možnost vyprázdnění střev
- Nepohodlí během sexuálního styku

Co způsobuje výhřez pánevních orgánů?

Hlavní příčinou je poškození nervů, vazů a svalů, které tvoří podpůrný a závěsný aparát pánevních orgánů. Tato poškození mohou plynout z následujících situací

- -Těhotenství a porod jsou považovány za hlavní faktory, které vedou k oslabení pochvy a jejího podpůrného aparátu. Výhřez postihuje přibližně jednu ze tří žen, které jednou či vícekrát porodily. Výhřez se může vyvinout krátce po těhotenství nebo to může trvat roky. Nicméně je třeba zdůraznit, že jen 1 z 9 žen (11%) bude někdy v životě potřebovat operaci z důvodu výhřezu.
- -Stárnutí a menopauza mohou způsobit další oslabení struktur pánevního dna.
- -Důvody, které způsobují nadměrný tlak na pánevní dno : nadváha, chronický kašel, chronická zácpa, zvedání těžkých předmětů, namáhání.
- -Některé ženy mohou mít dědičně zvýšené riziko k výhřezu, tím že u některých nemocí (např. Marfanův syndrom, Ehlers-Danlos syndrom) je oslabena poji-

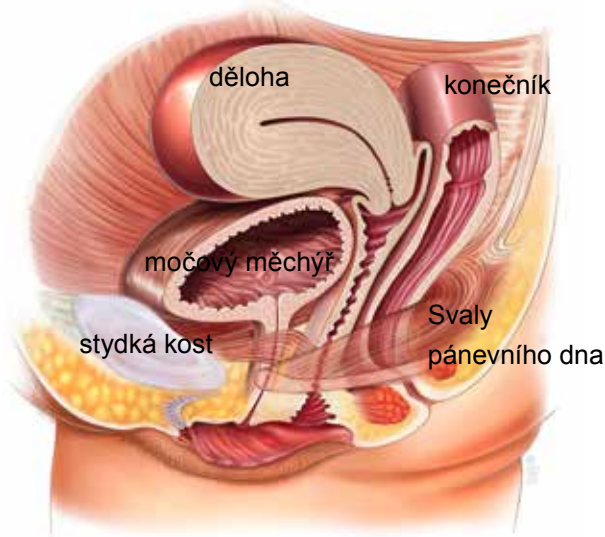
vová tkáň.

V kterých místech může k výhřezu dojít?

K výhřezu může dojít na přední stěně poševní (přední oddíl), zadní stěně poševní (zadní oddíl), dělohy nebo horní části pochvy (horní prostor). Mnoho žen má výhřez ve více než v jednom oddílu zároveň.

Výhřez předního oddílu

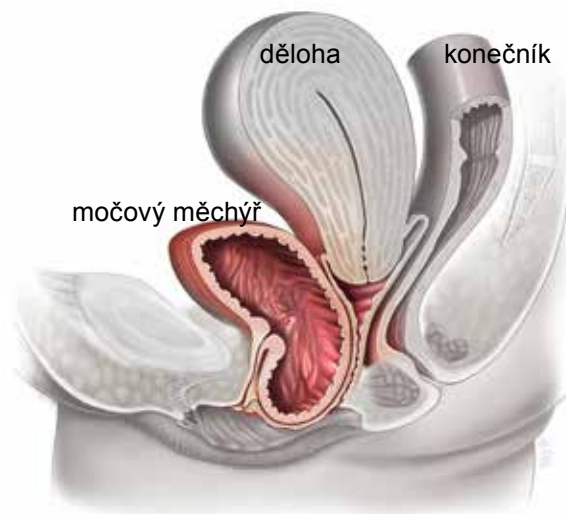
Normální anatomie, výhřez není přítomen

Je to nejběžnější typ výhřezu, zahrnuje močový měchýř a/ nebo močovou trubici vyboulené do pochvy. Váš lékař to nazývá jako cystokélu nebo cysto – uretrokélu.

Výhřez zadního oddílu

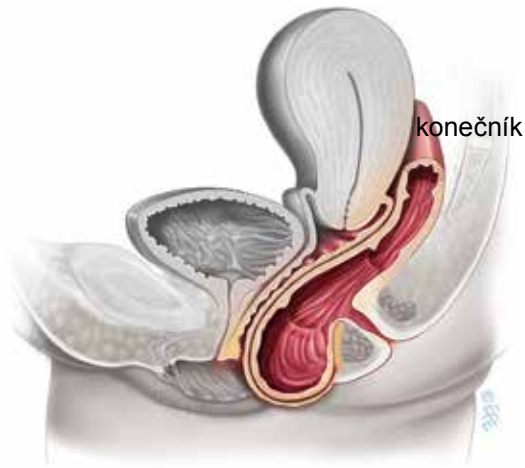
Výhřez předního oddílu

Nastává, když se spodní část tlustého střeva (konečník) vyklenuje do zadní stěny poševní (Váš lékař to nazývá rektokéla) a / nebo část tenkého střeva vyklenuje do horní části zadní stěny poševní (Váš lékař to nazve enterokéla)

Výhřez středního oddílu

Výhřez zadního kompartmentu

při zácpě, nadměrnému tloustnutí, protože to vše může stav vašeho výhřezu zhoršit.

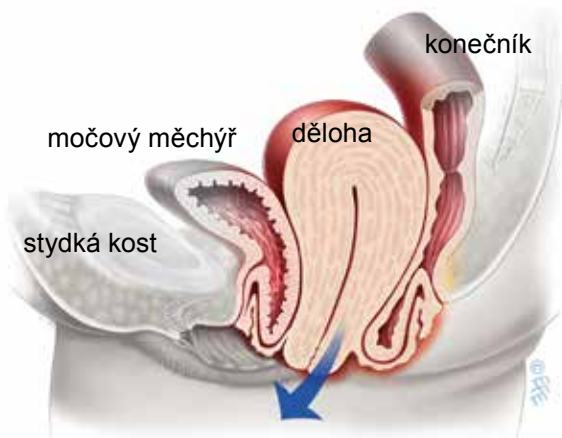
- - **Pesar:** Pesary jsou vaginální pomůcky, které se vyrábějí v různých tvarech a velikostech. Pesary tím, že poskytují mechanickou podporu pro vyhřezávající orgán, zmírňují příznaky výhřezu. Pesary jsou nejvhodnější metodou léčby v případě, že se chystáte odložit nebo odmítnout operaci, např. pokud si přejete být ještě těhotná nebo pokud máte tak závažné zdravotní problémy, při kterých by operace byla vysoce riskantní. Pesary jsou zaváděny vaším lékařem. Je možné, že než se lékař rozhodne pro konkrétní pesar, bude třeba vyzkoušet různé typy pesarů, jak typem tak velikostí, než najde ten, který je pro Vás nejvhodnější. S některými pesary ponechanými v pochvě je možné být i nadále sexuálně aktivní

- Cvičení pánevního dna (Kegelovy cviky):
Pesar ve tvaru kroužku

Výhřez dělohy – stav, kdy děloha sestupuje nebo se vyklenuje do pochvy. To je druhá nejčastější forma výhřezu

Výhřez poševního pahýlu - po odstranění dělohy může vr-

Výhřez dělohy

Cvičení oslabených svalů pánevního dna může pomoci zlepšit nebo předejít zhoršení časných stádií výhřezu. Stejně tak jako jiné cvičení, cvičení pánevního dna vyžaduje čas, motivaci a správnou techniku. Podívejte se prosím pro více informací na odkaz, týkající se cvičení pánevního dna.

chol pochvy klesat (jakoby špička ponožky stáčející se dovnitř) k poševnímu vchodu nebo vystupuje před něj..

Jak závažný je můj výhřez?

Mnoho žen (až 40 %) má malý stupeň výhřezu s malými nebo žádnými příznaky. Váš lékař odebere kompletní anamnézu a provede vaginální vyšetření k určení závažnosti a stupně výhřezu. Lékaři používají různé klasifikační systémy. Váš lékař vám vysvětlí ten, který používá on

Jak může být výhřez pánevních orgánů léčen?

Možnosti léčby lze rozdělit na nechirurgické a chirurgické.

Nechirurgické možnosti léčby

- -nedělat nic: Pouze ve vzácných případech je výhřez život ohrožujícím stavem a mnoho žen se proto rozhodne zůstat bez léčby, pokud nemají žádné příznaky a netrpí dyskomfortem. Pokud Vám byl výhřez diagnostikován, pokuste se vyhnout zvedání těžkých předmětů, dlouhodobému zvýšení tlaku v břiše, např.

Chirurgické možnosti léčby

Chirurgická léčba může být navržena ženám s příznaky výhřezu. Váš chirurg Vám navrhne nejvhodnější chirurgickou metodu na základě více faktorů zahrnujících váš věk, předchozí operace, závažnost výhřezu a váš celkový zdravotní stav. Existují dvě hlavní možnosti: rekonstrukční operace nebo poševní uzavírací operace.

- Rekonstrukční operace
- Účelem pánevním rekonstrukčních operací je vrátit pánevní orgány do jejich správné pozice při zachování sexuálních funkcí. Existuje více odlišných přístupů k operaci:
  - - přístup z pochvy
  - - břišní přístup (řezem skrz břišní stěnu)
  - - laparoskopický přístup (princip klíčové dírky)
  - - robotický

- Poševní uzavírací operace (kolpokleiza)
Váš lékař Vám může doporučit tento typ operace, pokud máte výhřez vysokého stupně, nejste již sexuálně aktivní a nemáte v úmyslu být sexuálně aktivní ani v budoucnu nebo pokud nejste-li z lékařského hlediska schopna podstoupit rekonstrukční operaci. Během této operace Vám lékař sešije stěny pochvy k sobě a tím již nebude docházet k výhřezu. Hlavní výhodou této operace je krátký operační čas a rychlá rekonvalescence. Míra úspěšnosti této operace je 90-95 %.

Který chirurgický zákrok je pro mě vhodný?

Neexistuje jeden typ operace vhodný pro všechny pacientky. Typ vaší operace bude záležet na více faktorech, zahrnujících vaši anamnézu, chirurgovu zdatnost, jeho zkušenosti s jednotlivými typy operací a také vaše přání. Váš chirurg s vámi probere všechny možné varianty operace a doporučí vám tu nejlepší v závislosti na vašich potřebách a celkovém zdravotním stavu. U každé ženy se musí postupovat individuálně, i u dvou žen se stejným stupněm výhřezu se mohou v závislosti na jejich potřebách zvolit dva odlišné způsoby léčby.

Přístup z pochvy

Při této metodě se provede řez v pochvě, oddělí se vyhřezávající orgán od poševní stěny a za pomoci stehů a/nebo sítíky k posílení se opraví poševní stěna. Nerozpustné stehy mohou být také umístěny do vrcholu pochvy nebo do čípku děložního a přifixovány do silných vazů v pánvi k zajištění podpory dělohy nebo poševního pahýlu (to se nazývá závěs za sakrospinální nebo sakrouterinní vazy)

Břišní přístup

Tento přístup zahrnuje řez skrz břišní stěnu a použití stehů a/ nebo štepů k podpoře pochvy, poševního pahýlu nebo dělohy. Při sakrokolpopexy (na obrázku dole je vyhřezávající poševní pahýl přichycen páskou uchycenou ke křížové kosti. Ještě jednou: Existuje mnoho různých typů operací a Váš lékař Vám vše do detailů vysvětlí

Laparoskopický a robotický přístup

Nabízejí podobné operace jako při břišním přístupu, ale často s kratší dobou rekonvalescence a s menší jizvou po operaci. V současnosti jsou robotické operace k dispozici jen v pár centrech

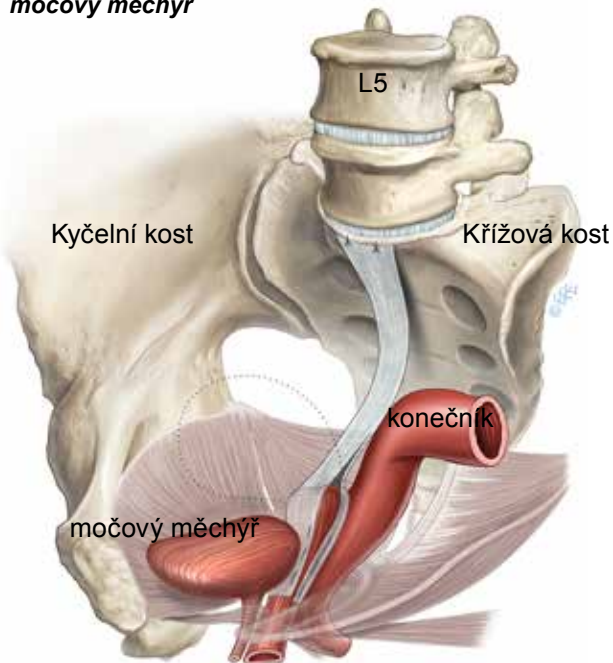
Je nutné použít umělý materiál/štep během operace?

Ne všechny operace vyžadují umělý materiál. Většinou se používají při opakovaných operacích, kdy je velké riziko selhání. Materiál může být vstřebatelný, vyrobený ze zvířecí tkáně (biologický) a vymizí časem, nebo nevstřebatelný umělý, který zůstane navždy ve vašem těle. Některé štepky jsou kombinací vstřebatelných a nevstřebatelných materiálů. Můžete probrat jejich výhody a nevýhody jejich použití s vaším chirurgem.

Jak úspěšná je operace?

Přibližně 75 % žen, kterým byla provedena operace poševní cestou a 90 až 95 %, kterým byla provedena operace přes břišní stěnu, bude mít vyléčeny příznaky výhřezu na dlouhou dobu. Opětovný výhřez může být způsoben stále pře-

močový měchýř

trávajícími důvody, které způsobily výhřez poprvé, např. zácpa, ochablost tkání.

Co dělat pokud si přeji být ještě těhotná, mít dítě?

Obecně se doporučuje počkat s chirurgickým řešením výhřezu až po ukončení reprodukčních plánů. V mezičase může být použita konzervativní léčba jako cvičení pánevního dna nebo používání poševních perarů.